

ОШ "МИЛУТИН И ДРАГИЊА ТОДОРОВИЋ" У КРАГУЈЕВЦУ РЕПУБЛИКА СРБИЈА

ПРИМЕР ДОБРЕ ПРАКСЕ ИНКЛУЗИВНОГ ОБРАЗОВАЊА

Драган Павловић, директор школе
Душанка Ћировић, шк.психолог-педагог
e-mail: osmdt@open.telekom.rs
website: www.mdt.edu.rs

Ко смо ми...?

Једна од 14 модел школа у области инклузивног образовања у Републици Србији

Радни колектив ОШ "Милутин и Драгиња Тодоровић" у Крагујевцу у шк.2013-2014 години има 80 чланова од чега 57 наставника и 4 стручна сарадника.

Школу похађа 903 ученика од првог до осмог разреда, од чега 838 у матичној школи и 65 ученика у издвојеном одељењу у Илићеву.

У школској 2013-2014 посебна образовна подршка планирано се реализује са 34 ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом, са тешкоћама у учењу и из социјално нестимулативних средина.

КАКО СМО ПОЧЕЛИ ДА РАЗВИЈАМО ПРАКСУ ИНКЛУЗИВНОГ ОБРАЗОВАЊА ...

ПРВА ФАЗА 2006-2007

Активности у оквиру препознавања инклузивне образовне праксе започели смо 2006.г. у оквиру пројекта *"Инклузивно образовање - од праксе ка политици"* уз подршку Фонда за отворено друштво.

- ❖ Повезивање наставника сензибилисаних за инклузивни приступ у раду са децом са сметњама у развоју у **Мрежу инклузивног образовања на нивоу града** у циљу размене искустава, хоризонталног учења, промоције инклузије
- ❖ Подршка на локалном нивоу (састанци подршке васпитачима, учитељима, наставницима путем сервиса **Мреже инклузивног образовања**)
- ❖ Прикупљање примера добре праксе из основних школа и вртића и афирмисање рада учитеља и васпитача објављивањем **Водича за унапређивање инклузивне образовне праксе**

ВОДИЧ

ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ ИНКЛУЗИВНЕ ОБРАЗОВНЕ ПРАКСЕ

ДРУГА ФАЗА 2008-2009

*Реализација пројекта најинклузивнијих школа
"Школа за сву нашу децу" уз подршку Фонда за
отворено друштво*

- ❖ Сензибилизација наставника школе реализацијом акредитованих програма стручног усавршавања
- ❖ Куповина наставних средстава, дидактичког материјала, стручне литературе
- ❖ Израда индивидуалних образовних планова (ИОП), праћење реализације ИОПа /подршка и помоћ у реализацији
- ❖ Промовисање примера добре праксе на нивоу школе, пројекта

ТРЕЋА ФАЗА 2009-2010

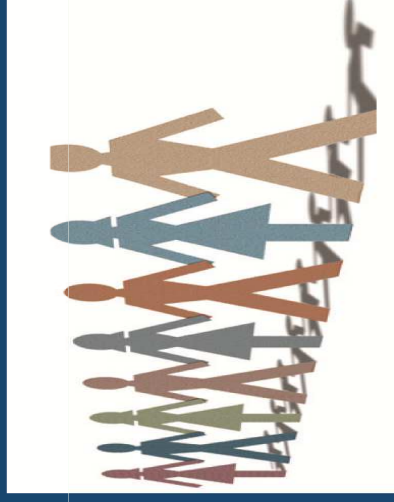
Пилот пројекат "Развој функционалног модела инклузивног образовања" уз подршку МТПРС и Светске банке у оквиру ДИПС пројекта - Пружање унапређених услуга на локалном НИВОУ

- Даљи развој наставничких компетенција у области инклузивног образовања (семинари, стручна литература, хоризонтално учење)
- Подршка ученицима са сметњама у развоју укључивањем у ваннаставне активности уз подршку Ученичког парламента: форум театар, луткарско позориште, литерарна секција, ликовна секција, шаховска секција, етно секција, креативне радионице, организација спортских манифестација, организација школских прослава, вршњачка едукација, израда промотивног материјала школе, естетско уређење школе, ...
- Вршњачка помоћ у учењу, индивидуализиван рад, допунска настава
- Школски тим формира датотеку (збирку описа добре праксе)

ЗБИРКА ПРИМЕРА ИНКЛУЗИВНЕ ПРАКСЕ

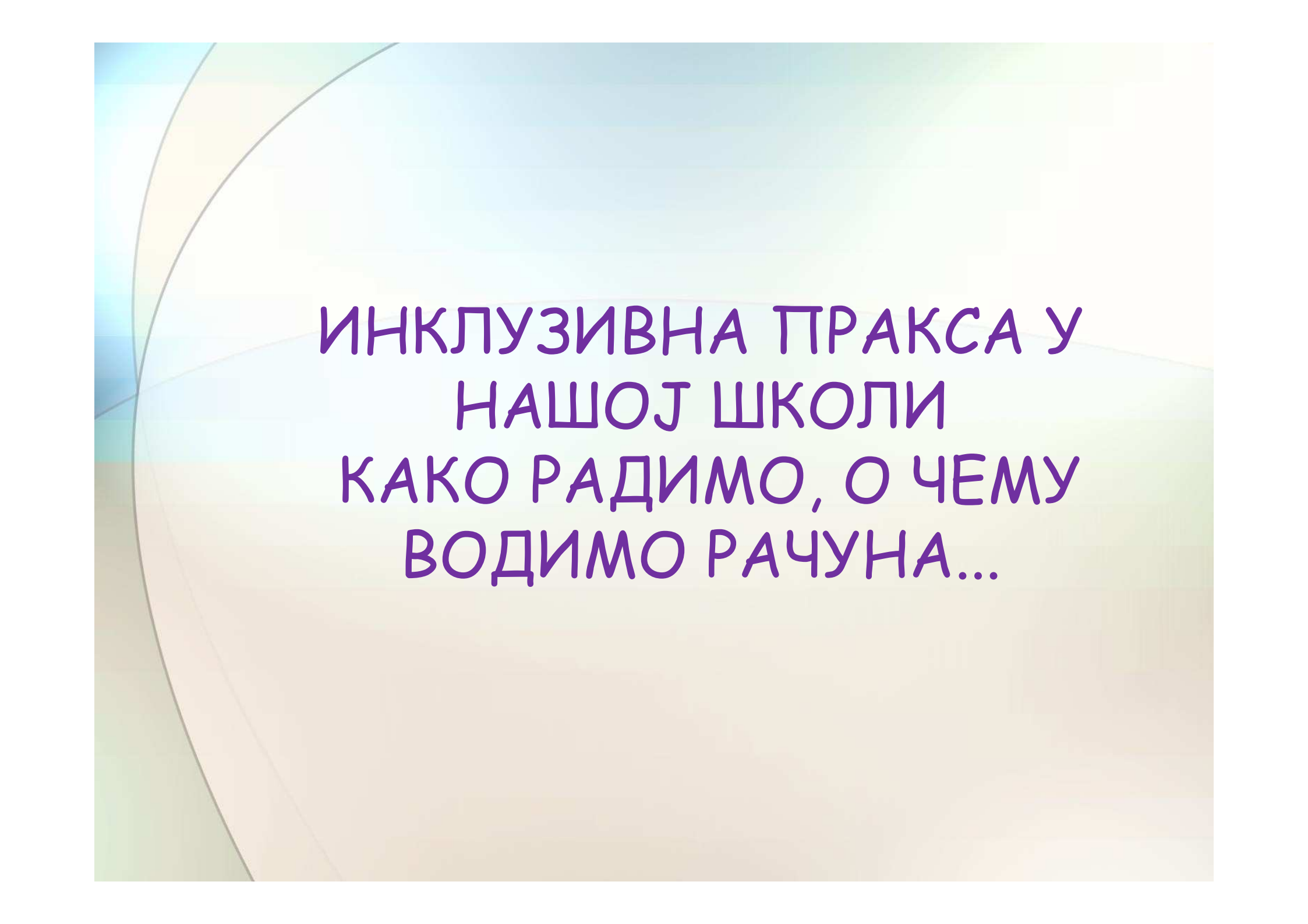
Инклузивно образовање
Развој и примена делотворног модела
инклузивног образовања у Србији

Приредила Билјана Јањић

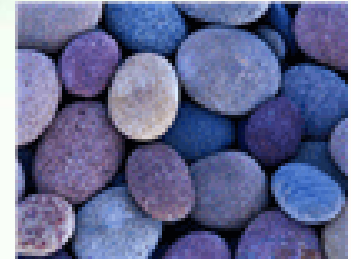
Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

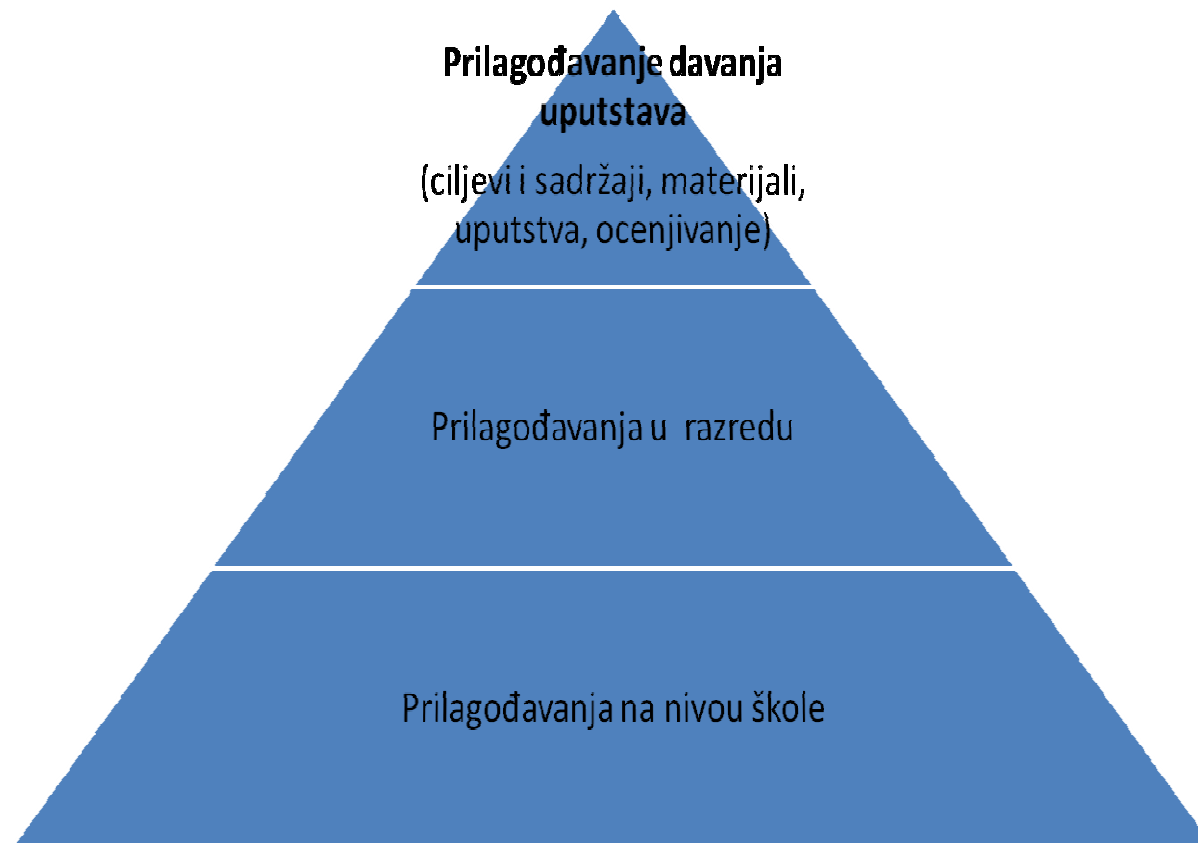

ИНКЛУЗИВНА ПРАКСА У
НАШОЈ ШКОЛИ
КАКО РАДИМО, О ЧЕМУ
ВОДИМО РАЧУНА...

Tri nivoa prilagođavanja

Прилагођавања на нивоу школе

- Усклађивање школских докумената: ШРТТ, ШТП, ГТПРШ, наставни планови, планови стручних органа и тимова
- Организација и координација са нивоа педагошког колегијума
- Одговорности управе школе и стручне службе
- Коришћење ресурса школе
- Тимски рад (продукти, процеси, људи)
- Прилагођавање свих запослених

Прилагођавања у одељењу

- **ПРИЛАГОЂАВАЊЕ НАСТАВНИКА:**

- Упознавање наставника са родитељима детета

- Информације о специфичностима и даровитости детета

- Упознавање наставника са учеником

- **ПРИЛАГОЂАВАЊЕ ОДЕЉЕЊА:**

- Припрема наставника

- Припрема других ученика

- Припрема родитеља

- **ПРИЛАГОЂАВАЊЕ УЧИОНИЦЕ:**

- Избор учионице

- Организовање простора – учионице, ходника

Прилагођавања ученику

ПРИЛАГОЂАВАЊЕ УЧЕНИКУ - ИНДИВИДУАЛИЗАЦИЈА

- Педагошки профил (јаке стране, подршка)
- План прилагођене подршке (области, начини)
- ИОП (по потреби)
- Праћење напредовања ученика
- Евалуација, ревизија планова подршке/ИОПa
- Састанци ИОП тимова, СТИО
- Вођење евиденције и документације

ГДЕ СМО САДА...

- Од маја 2011. до краја 2013. реализовали смо 32 студијске посете основних школа из Србије путем којих смо могли да разменимо знања и искуства о инклузивној пракси са директорима, стручним сарадницима, и наставницима, члановима стручних тимова за инклузивно образовање.
- Нашу школу је посетило укупно 210 колега из других школа широм Србије, реализовано је 107 часова и 30 форум представа.
- Овај вид хоризонталног учења омогућио је учење о организовању и функционисању школе, раду Стручног тима за инклузивно образовање, пружању подршке ученицима у оквиру редовне наставе и ваннаставних активности.
- Запажања свих учесника студијских посета, као и школе домаћина, говоре да је овакав вид сарадње и учења веома користан за све.

НАША ИСКУСТВА КАО МОДЕЛ ШКОЛЕ

- *Модел школе доприносе...*
- развијању новог начина преношења позитивног искуства и добре праксе другим школама
- подстицању хоризонталног учења између установа и унутар установе
- оснаживању установа у којима се развија нова образовна пракса
- развоју наставничких компетенција
- евалуацији и самоевалуацији

НАША ИСКУСТВА КАО МОДЕЛ ШКОЛЕ

Модел школе преносе искуства о томе...

како се планира и спроводи прилагођавање
(услови, простор, начини, методе, средства...)

- како се управља одељењем
- како се планира и остварује тимски рад
- како се управља школом
- како се прилагођава испитивање и оцењивање
- како се води документација и евиденција

ХВАЛА НА ПАЖЊИ

Душанка Ћировић

Регионални координатор и члан
координационог тима Мреже подршке
инклузивном образовању у Републици
Србији

E-mail: duskakg@eunet.rs

Tel: +381641360425